

089/2 RIMSTADVASSDRAGET

FYLKE: Sogn og Fjordane
Kommune: Vågsøy og Selje

Nedbørfelt: 26 km²
Toppunkt: 616 moh.
Utløpspunkt: 0 moh.
Marin grense: 20 moh.
Kraftpotensial: -
SP-kategori: -
Økonomiklasse: -
Naturgeogr. region: 37f

Rimstadvassdraget ligger i ytre fjordstrøk på nordsiden av Nordfjorden. Vassdraget har sitt utspring i de mange små tjernene i vestlige og østlige fjellområder, som drenerer ut i Kredevatnet innerst i dalbunnen. Vassdraget munner ut i en grunn våg, Totlandspollen.

Klimaet er kjølig oseanisk med sterkt humide forhold. Nedbørmengden er spesielt stor fra nordvest.

Karakteristiske trekk ved landskapet er de mange små sidedalene som munner ut i hoveddalføret, og terrenget som er noe vekslende med myrer og små vassdrag mellom koller og høydedrag. Fra utløpet går elva i en trang skogkledd sprekkedal oppover mot Hole, hvor den vider seg ut i en slak åpen dal med flere gårdsbruk. Ned i denne dalen kommer flere små sidedaler. Den ene går opp til Holedalen. Neste grein av vassdraget fortsetter opp til Krokedalsvatnet. Langedalsegga som er det høyeste partiet i nedbørfeltet ligger her. Det største arealet dreneres gjennom den nordlige utløperen. Innen dette området ligger flere vann med Storevatnet og Kredevatnet som de største.

Det vestnorske grunnfjellet med gneiser dominerer berggrunnen.

Lisidene i hoveddalføret domineres av bjørkeskog, hvor et parti i den sørøstvendte lisiden preges av høyvokst bjørkeskog med en frodig og artsrik undervegetasjon. Nedre deler av vassdraget domineres av furu. Også helt innerst i dalen er det forekomst av furu. Vegetasjonen i dalbunnen veksler mellom myrdrag og lynghei, og preges ennå av tidligere stølsdrift. Fjellområdene har også kystbundne arter og er på steder med vegetasjon dominert av rabbevegetasjon.

Vassdraget bærer en del preg av menneskelig aktivitet, som jordbruk, beitemark og nedlagte støler, granplantefelt, veier, ei kraftlinje som krysser elvas nedre del og noen hytter. Et parti av elva på ca 500-600 meter er nylig forbygd, og dette har ført til fjerning av all kantvegetasjon.

Naturfaglige verdier

Vassdraget er typisk for de skogkleddene områdene litt inn fra kysten i Nordfjord. Det har store botaniske verdier, men er relativt dårlig kjent for andre naturfag. Bortsett fra de nedre deler er det relativt lite påvirket og har referanseverdi. Det er ikke tidligere vernet vassdrag i denne delen av fylket.

Botanikk

Flere fuktighetskrevede og kystbundne arter forekommer. Et stykke ovenfor utløpet renner elva gjennom en bratt løvtrekledd elvedal. Ved Rimstad-Myklebust domineres den østlige dalsiden av bjørkeskog med et visst innslag av furu. De vestlige områdene er høydedrag dominert av lynghei. Den frodige artsrike bjørkeskogen i hoveddalføret har en undervegetasjon som i hovedsak består av lågurter og bregner. Stedvis er det en fattigere utforming som er lyng- og småbregnedominert. I øvre del av vassdraget er det ingen eller bare små partier med skog. Fattige myrdrag dominerer og går helt inn til vannstrengen, men mellom Samletunvatna og Fiskevatnet er områdene kledd med av frodig bjørkeskog.

*Meget stor verneverdi *****

Landfauna

Nedbørfeltet har en relativt rik fuglefauna med 39 registrerte arter og 38 potensielt hekkende. Noen truede arter er registrert, og området har kvaliteter for våtmarksarter. De rikeste våtmarksområdene er vann "126" og myrområdene langs bekken i Holedalen. Fuglesamfunnet knyttet til bjørkeskogen er best representert i vassdraget. Hvitryggspett er påvist hekkende.

*Stor verneverdi ****

Vannfauna

Hovedvannstrengen har en laks- og sjørrettførende strekning på 1,3 km. Bestandene av laks og sjørrett er bra. Det er også ål i vassdraget. Ovenfor den lakseførende strekningen er det en tynn bestand av innlandsørret. Rimstadvatnet og Kredevatnet har gode bestander, mens Storevatnet har tett ørretbestand.

*Middels/stor verneverdi **(*)*

Kulturminneverdier

Det er gjort funn fra yngre steinalder og yngre jernalder i Rimsdalen. På Rimstad er det funnet en godt utstyrt vikingtids kvinnegrav i "Fruhaugen". Det er opplysninger om en gammel ferdselsvei som gikk forbi Rimstad og over fjellet til Moldefjorden i Selje.

Gårdsbebyggelsen har en god del gamle enkelthus, som eldhus eller gamle stovehus. Et bruk på Indre Myklebust har mange gamle hus med enhetlig preg. Her er det også ei bu fra middelalderen som er fredet. Øgarden, et veiløst, nedlagt bruk, har interessant gammel bebyggelse fra slutten av 1800-tallet. Den er trolig en middelaldergård som periodevis har ligget øde og ble gjenryddet i 1870. På Indre Myklebust står det et kvernhus, rester etter flere finnes i området. Det er gammelt eng- og beitelandskap ovenfor gårdene i Rimsdalen og langs elva ovenfor kirken, med steingjerder, terrasseringer og murer etter sommerfjøs. I området er en rekke seter med bevarte seterhus. Særlig er Runnshaugsetrene et verdifullt anlegg, med åtte seterhus, helt eller delvis av stein. Alle husene er kombinerte sel og fjøs, med fjøset i underetasjen. I Gjeisdalen ligger det murer etter ei vakthytte som ble brukt i forbindelse med bjørnejakt.

Området har varierte kulturminner, spesielt fra nyere tid. Kulturminner og kulturlandskap har store opplevelsesverdier og kunnskapsverdier i lokal sammenheng, særlig knyttet til utnytting av utmarksressursene.

*Stor verneverdi ****

Friluftsinnteresser

Vassdraget har et variert landskap som byr på et mangfold av opplevelseskvaliteter. Her er veldefinerte landskapsrom som gjør at vassdraget tåler mange brukere uten at dette merkes. Inngrepene er konsentrert til sentrale deler av hoveddalføret, men det velholdte (og til dels gamle) jordbrukslandskapet reduserer ikke opplevelsesverdien. Tilgjengeligheten og framkommeligheten er god. Vassdraget egner seg godt for de fleste typer tradisjonelle friluftaktiviteter. Brukerne er i hovedsak de som er bosatt i området, og folk fra bygdene rundt.

*Stor verdi ****

Landbruksinteresser

Jordbruksarealet er på 750 da, og det er betydelige dyrkingsreserver. Skogarealet er på 10 km². Store arealer er egnet for skogplanting.

*Middels verdi ***